

Zavezniški umik čez Kanal

Med strahovitimi boji na kopnem in v zraku so se pričele zavezniške čete umikati čez Rokavski preliv iz Flandrije in Artoisa v Anglijo — Z obeh strani poročajo o velikanskih letalskih spopadih in izgubah

VSE BOJNE OPERACIJE SO ZADNJE DNI IN TUDI ŠE DANES KONCENTRIRANE NA OZEMLJE FLANDRIJE IN ARTOSIA, KODER SE BIJEJO STRAHOVITE BITKE NA ŽIVLJENJE IN SMRT MED NEMŠKIMI NAPREDUJOČIMI BOJNIMI ENOTAMI IN ZAVEZNIŠKIMI ČETAMI, KI SE SKUŠAJO UMAKNITI K MORJU IN OD TAM Z LADJAMI V ANGLIJO. NEMCI POROČAJO O STRAHOVITIH NAPADIH NJIHOVEGA LETALSTVA NA ZAVEZNIŠKO TRANSPORTNO IN BOJNO BRODOVJE, ZAVEZNIKI PA PRAVIJO, DA IZVRŠUJEJO PROTINAPADE IN DA SE JIM JE POSREČILO DEL ČET IZ FLANDRIJE IN ARTOSIA ŽE PREPELJATI ČEZ ROKAVSKI PRELIV V ANGLIJO. PO VSEM POLOŽAJU SODEČ SE BODO BOJI NA TEM NAJBOLJ KRVAVEM BOJIŠČU SEDANJE VOJNE V KRATKEM ZAKLJUČILI. NA OSTALIH FRONTNIH ODSEKIH NI NOBENIH VEČJIH SPOPADOV.

Nemško poročilo o zaključnih bojih

BERLIN, 31. maja. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča. Velika bitka v Flandriji in Artoisu, katere cilj je uničenje tamkajšnje sovražne vojske, se bliža koncu. Od včeraj je tudi angleška ekspedicijska vojska v razsulu. Njeni vojakii beže, prepustajoč ves svoj ogromni bojni material, proti morju. Plavajoč in na malih čolnih skuša sovražnik doseči tam zasidrane ladje na katere izvršuje naše letalstvo silovite napade. Zadelo je nad 60 ladij, od tega tri bojne in 16 transportnih, ki so se potopile. Deset vojnih ladij in 21 transportnih je bilo močno poškodovanih in zažganih. Tudi protiletalsko topništvo je

potopilo neki patrolni čoln, zadelo pet nadaljnjih in pet naglih čolnov. Naša letala so v napadu na sovražna letala, ki so skušala varovati vkrcavanje, zbila 68 sovražnih letal. Južno od črte Cassel so se naše od zahoda, vzhoda in juga pomikajoče čete združile in obkolile več edinic osvražne vojske. Na južni fronti je bil neki sovražni napad s tanki ob spodnji Sommi odbit. Južno in južnozahodno od Amiensa so naša letala napadla zbirališča sovražnih čet v gozdovih. Sovražniki so izgubili včeraj skupno 89 letal, mi pa jih pogrešamo 10.

Tudi Francozi se prebijajo

LONDON, 31. maja. Reuter. Glavno zaslugo, da se umik in vkrcavanje zavezniških čet v redü vrši, ima maloštevilna junaška posadka, ki se še vedno vztrajno bori v samem Calaisu ter na ta način zadržuje nemški predor proti Dunkerqueu z zahodne smeri. Seveda nudi tej posadki mogočno zaščito britansko brodogradilniško lukso, ki s svojo artiljerijo sproti uničuje vsak nemški poskus predora. Nemške izgube so strašne. Francoske čete, ki so tvorile skrajno kritje na jugu, so se pretolke do Dunkerquea. Zato je bilo mogo-

če razrušiti nasipe reke Ysere. Vodovje se je takoj razlilo po vsej pokrajini ter jo spremenilo v ogromno jezero. S tem je bok umikajočih se čet krit in zavarovan. Te francoske čete, so že v stiku z Dunkerqueom, odkoder dobivajo ojačenja in hrano. Nemcem se ni posrečilo odrezati čete generala Plouxa.

LONDON, 31. maja. Reuter. Admiralteta javlja: Z obžalovanjem moramo sporočiti izgubo 3 rušilcev (slede imena), nekaj trgovskih ladij ter 1 prevozne ladje.

Strašne bitke za kritje umika

LONDON, 31. maja. Reuter. Francoska in angleška armada v Flandriji stojita sredi najstrašnejših bojov za reden umik k obali ter pri tem prizadejata sovražniku ogromne izgube. Boji so tako intenzivni, da pade za vsak kvadratni meter zavzetih tal po tisoč Nemcev. Ujetniki izjavljajo: »Kaj naj storimo. Izbirati imamo med smrtjo ali napadom.« Gre za največjo akcijo za zavarovanje začelja v vojaški zgodovini. Tisoči in tisoči bočnih oddelkov so prevzeli nase obupno nalogo, kriti umik ostalim tisočim s svojim brezprimernim junaštvom. Njihova akcija gre za tem: prvič omogočiti redni umik četam v sredini k obali, drugič pa sovražne napadalce strahovito kaznovati. Da se je umik v redü k obali posrečil, sledi iz dejstva, da so se že tudi najbolj izpostavljene francoske čete prerile do Dunkerquea, kjer so se že pričele vkrcavati. Veliki kontingenti angleških čet pa

so začeli že včeraj prihajati na angeška tla. Pri tem igrata odločilno vlogo francoska in angleška vojna mornarica, pred vsem pa angleško letalstvo, ki nemški obroč uspešno zavira. Nemški poizkus z večjimi letalskimi silami preprečiti ukrcavanje, je bil odbit s težkimi izgubami za sovražnika. Pri tem so Nemci predvčerajšnjem izgubili 55 letal, 17 jih je bilo težko poškodovanih, dočim so Angležii izgubili 10 letal. Pri enakem poizkusu včeraj pa so bili Nemci zavrženi s strahovito izgubo 175 letal. Pri tem je angleškemu letalstvu pomagalo tudi francosko. Samo ena eskadrilja najnovejših angleških lovcev tipa Defiant je sestrelila 37 nemških letal, sama pa ni izgubila nobenega. Predvčerajšnje izgube angleške mornarice, ki jih je sovražnik skušal skrajno pretirati v svojih poročilih, znašajo 3 rušilce in 4 trgovske ladje manjše tonaže.

Južna fronta nespremenjena

PARIZ, 31. maja. Havas. Sinočni francoski komnike se glasi: Sredi neprestanih bojov naše čete na severu z junaštvom in požrtvovalnostjo izvršujejo povelja komande v popolnem redu. Na večjem delu fronte ob Sommi smo dosegli

ugodne rezultate. Na Aisni in na vzhodu ni sprememb. Oddelku francoske pehote pod poveljstvom narednika Villaisa se je posrečilo s strojnimi sestreliti predvčerajšnjim 1 Heinkela, včeraj pa 1 Junkersa.

Francoska vest o položaju

PARIZ, 31. maja. Havas. Od vdora v Holandijo so Nemci izgubili 2000 letal in 5000 pilotov. Ta je 3 do 4 krat več kakor zavezniški. Nemci so vrgli zadnje dni v boj 10 oklopnih in 3 motorizirane divizije ter celokupno vojno letalstvo, kar predstavlja praktično celokupno njihovo mehanizirano silo. Zaradi tega je jasno, da je položaj naših čet v Flandriji kritičen, toda še daleč ne obupen. Davi je

bilo mogoče celo z zadovoljstvom ugotoviti, da se položaj ni poslabšal. Nasproti nemšim vestem, ki so vedele včeraj povedati o uničenju 60 prevoznih ladij pred Dunkerqueom, izhaja iz uradnih zavezniških poročil, da so bile potopljene le 4 manjše ladje ter trije rušilci. Pri Abevilleu se je francoskim četam posrečilo južni predel očistiti sovražnika.

Prevoz prvih tisočev v Anglijo

LONDON, 31. maja. Reuter. Umik zavezniških čet iz Flandrije se nadaljuje. Včeraj je prispelo na angleška tla že na tisoče vojakov angleške ekspedicijske vojske iz Flandrije, pa tudi več sto francoskih vojakov. Vojaki so utrujeni, a njihov duh ni zlomljen. Pri kritju umika složno sodelujejo vsi rodovi orožja: britanski mornarji, ki so jih izkrcali na novo iz vojnih ladij v Dunkerqueu, krije redno umikanje na obali in v notranjosti, trgovska mornarica spravlja prevoze, a vojna mornarica jo pri tem štiti in obstreljuje nemške prednje čete globoko v notranjost. Obe zavezniški letalstvi delata naravnost čudeže, ko odbijata nemško premoč v zraku. Nemci so sedaj vrgli na umikajoči se armadi 40 divizij ali 1 milijon mož ter praktično vse svoje oklopne divizije in letalstvo. Vojaki iz svetovne vojne izjavljajo, da še nikoli niso videli tako strahovitega zapornega ognja, kakor je zavezniški, in vendar drviljo Nemci slepo v ognjeniški zator, kar ima za posledico ogromne izgube. Kar pride skozi, požanjejo strojnice s kopnega, zlasti pa iz letal, ki so od včeraj prevzela novo vlogo bočnega kritja zavezniških vojske.

zavezniške vojske z onstran Kanala. Čete pošiljajo na odmor v notranjost. Pri izkrcavanju izmučenih junakov, ki so se borili z nadčloveškimi silami cele tedne, so se primerjale dramatične, ganljive scene. Prebivalstvo je priredilo vojakom burne manifestacije, jih objemalo in obsipalo s cvetjem.

Napoved napada na Pariz in London

Italijanska uradna agencija o polužaju zaveznikov — Italijansko poročilo o strahotah bojov v Flandriji

RIM, 31. maja. Diplomatski urednik agencije Stefani je mnenja, da bo po dramatični sledi nemški direktni napad na Pariz in London. V tej zelo kritični fazi svoje zgodovine sta prišli Francija in Anglija do položaja, v katerem so njune pomorske in letalske sile razdvojene na mnoga bojišča. Francija mora več svojih divizij držati na mejah proti Švici in Italiji, v Tunisu in Siriji. Anglija nasprotno se mora proti kompaktni nemški sili podvizati, da po izgubi ekspedicijskega zbora zavaruje svoje otoke, velik del svojih čet pa ima še v Egiptu, Sudanu in Palestini. Na Bliznjem

vzhodu je po mnenju urednika koncentriranih 1.300.000 zavezniških čet. Tem kopnim silam je treba dodati še močne pomorske in letalske edince, ki niso majhne. Takšen položaj, ki bo gotovo imel velike posledice na končni izid bojov, pravi poročevalec, je sad versajske politike zaveznikov, ki je bila vedno naperjena proti Nemčiji in Italiji.

NEKJE OB RENU, 31. maja. Stefani. Posebni dopisnik agencije javlja, da je boj ob Kanalu strašen. V teku današnjega dne se tudi francoske čete umikajo k Dunkerqueu, kjer je položaj dramatičen. Velike množice vojaštva, ki čakajo na

vkrcavanje, zasipavajo nemška letala neprestano z bombami. Samo na obzorju nad tem pristaniščem je v zračnih bitkah 4000 letal, od vsakega tabora polovica. Bilzu 100 zavezniških transportnih ladij prevaža pod zaščito zavezniškega vojnega brodogradilnega vojaštva, ki se vkrcava iz neštevilnih majhnih čolnov na krove. — Morje je pokrito s čolni, a ni še znano, koliko svojih čet bodo utegnili zavezniški rešiti pred pritiskom nemških divizij. — Nemškim letalcem je uspelo potopiti več transportnih ladij; ob obali plava polno mrtvecev. Izgube zaveznikov na tem prostoru so velike.

Stopnjevanje propagande v Italiji

Po soglasni sodbi se vedno bolj približuje dan aktivnega posega Italije v sedanjo evropsko vojno — Manifestacije, prostovoljske legije, letaki, padalski oddelki — Laval ni bil v Rimu

RIM, 31. maja. Ass. Press. Manifestacije in drugi znaki, ki se kažejo povsod po Italiji, dokazujejo, da se naglo približuje čas vstopa Italije v vojno. Posebno so pokazale to v zadnjih dneh manifestacije akademikov po vseh italijanskih univerzitetnih mestih, na katerih so bile sprejete zadnje resolucije in poslano preko rektoratov Mussoliniju. V teh resolucijah se označene tudi italijanske aspiracije v Sredozemlju. S tem v zvezi, so bile objavljene tudi spomenice italijanskih emigrantov s Korzike in iz drugih pokrajin, v katerih se napoveduje skorajšnje osvobodjenje. V Turinu in v nekaterih drugih mestih so se pričele ustanavljati prostovoljske legije, katere sestavljajo italijanski emigranti s Korzike, Nice, Savoje, Tunizije itd. Vsi italijanski listi opisujejo italijanski značaj teh pokrajin in posebej posebno pažnjo tudi zapiranju Italijanov na Malto in v Tu-

niziji, izgonu italijanskih delavcev iz Maroka in drugim podobnim dogodkom. Industrijski delavci v večjih severno-italijanskih mestih, tudi v Trstu, se prijavljajo kot prostovoljci k padalskim oddelkom. Z veliko napetostjo se pričakuje napovedana izredna seja vlade 4. junija. Značilno je, da se je Mussolini umaknil za nekaj dni na oddih, kar napravi vedno pred velikimi odločitvami. Listi napovedujejo tudi njegov skorajšnji govor, iz česar je mogoče sklepati, da bo spregovoril o italijanskem odločilnem koraku, saj je lažjvil, da bo govoril spet šele tedaj, kadar bodo spregovorila tudi dejanja.

RIM, 31. maja. Havas. Propaganda za vstop Italije v vojno se nadaljuje z vedno večjo intenzivnostjo. Poleg manifestacij se pojavljajo sedaj tudi že letaki in lepaki. Po mestih so že nalepljeni veliki lepaki, v katerih se zahtevajo Tunizija

in druge francoske pokrajine. Na plakatu, ki je namenjen propagandi za Tunizijo, je narisana zemljevid Italije in Tunizije, od koder je proti italijanskemu polotoku naperjen samokres, pod zemljevidom pa stoji napis: »Bizerta (mesto v Tuniziji, op. ur.) je revolver, naperjen na Sicilijo!«

PARIZ, 31. maja. Ass. Press. V Parizu zanikujejo, da bi bil bivši ministrski predsednik Pierre Laval poslan v Rim v posebni misiji in po nalogu francoske vlade. Laval sploh ni bil v Rimu. Po splošni sodbi Pariza je treba z vso gotovostjo pričakovati, da bo Italija v začetku meseca junija vstopila v vojno proti zaveznikom. Zavezniki nadaljujejo z vso naglico priprave za obrambo v primeru italijanskega napada. Povsod v ogroženih krajih je odrejena najstrožja pripravljenost.

Norvežani o pomenu Narvika

PARIZ, 31. maja. Havas. V norveških krogih v Londonu poudarjajo, da je zavzetje Narvika važno za zaveznike tudi iz gospodarskega vidika, ker bodo preko Narvika prejemali švedsko železo, pa tudi stateške važnosti ni podcenjevati, kajti zavezniško letalstvo bo sedaj imelo važne baze na severnem Norveškem, od koder bo izvrševalo z lahkoto polete nad zasedeno Norveško.

MEMORIAL DAY

PARIZ, 31. maja. Havas. Včeraj so Američani v Parizu proslavljali Memorial Day, to je spominski dan, posvečen padlim Američanom v svetovni vojni. Ameriški veleposlanik Bullitt je položil venec na grob neznanega junaka pod Arc de Triomphe, za tem pa se je vršila maša zadušnica v ameriški katedrali. V ameriškem klubu so se sestale ugledne francoske in ameriške osebnosti k spominski proslavi.

AMERIČANI V BOJIH

WASHINGTON, 31. maja. »New York Times« opisujejo borbe v Flandriji kot novo epsko junaštvo, enakovredno klasičnemu. Oni, ki bodo preživeli bodo žive priče tega junaštva oni pa, ki se ne bodo nikdar več vrnili, bodo zapustili za seboj spomin, ki bo oplajal bodče generacije.

KANADA ZA LETALSTVO

OTTAWA, 31. maja. Reuter. Kanaško letalsko ministrstvo je sklenilo spremeniti ves načrt letalske produkcije v sem smislu, da bo ta bistveno pospešen. Na več kot 70 letalščih se vežbejo piloti. Vsako letalo natančno preizkušajo, predno ga odpošljejo v Anglijo. Pripravlja se uvedba vojaške obveznosti.

VOJAŠKA OBVEZNOST NA NOvem ZELANDU

WELLINGTON, 31. maja. Reuter. Novo zelandška vlada pripravlja nov konfingent čet, ki bo odposlan na Bližnji vzhod. Vršijo se priprave za uvedbo splošne vojaške obveznosti.

ZEELAND PRI MANDLU

PARIZ, 31. maja. Havas. Notranji minister Mandel je sprejel bivšega belgijskega predsednika vlade van Zeelanda.

ODHOD AMERIČANOV

LONDON, 31. maja. Havas. Ameriški državljani, ki bodo zapustili Anglijo, se bodo jutri ukrcali na parnik »President Roosevelt«.

Cetrta milijarda za oborožitev USA

WASHINGTON, 31. maja. Havas. Kongres je sprejel še eno milijardo dolarjev kot dopolnilni znesek za narodno oborožitev. Tako je skupno odobrenih že nad štiri milijarde dolarjev za pospešeno oborožitev USA. Dopolnilni krediti bodo posebno izkoriščeni za gradnjo novih jezov in utrditev Panamskega prekopa. Roosevelt je ob tej priliki naglasil, da silijo dogodki v Evropi Ameriko, da podviza s svojo oborožitvijo.

WASHINGTON, 31. maja. Havas. Izjava Roosevelta ob priliki dopolnilnega kredita ene milijarde za pospešeno obo-

Zavezniška naročila letal v Ameriki

WASHINGTON, 31. maja. Reuter. Zavezniki so od januarja 1939. naročili pri ameriški letalski industriji 7000 letal, od katerih je bilo 2000 zaveznikom že dobavljenih. Najnovejša zavezniška naročila dosegajo vsoto četrtil milijarde dolarjev. Vsa naročila avstralske vlade v Ameriki so bila odstopljena angleški vladi. Včeraj je angleška letalska industrija dala ameriški letalski industriji tudi licenco za izdelovanje letalskih motorjev Ollice-Royce.

ANGLIJA SE PRIPRAVLJA NA NEMSKI NAPAD

LONDON, 31. maja. Havas. »Vojna bo skoro prenešana na naša tla in mi moramo biti pripravljeni na vse!« je dejal minister za narodno zdravje Macdonald v radiu. Pozval je starše, naj prijavijo svojo deco za evakuacijo, ki bo skoro izvedena. Ker nevarnost bombardiranja angleških mest vedno bolj narašča, bodo začeli izpraznjevati mesta že prihodnji teden. Posebno nevarni bodo napadi blizu industrijskih premetstij. V nedeljo bodo odselili otroke iz vzhodnih in južnovzhodnih mest Anglije.

LONDON, 31. maja. Havas. Viceadmiral sir James Somerville je preko radija dejal, da je pač mogoče, da se manjše nemške skupine izkrcajo na Angleškem v posebnih atmosferskih prilikah, ne da bi jih bili opazili. Toda, Anglija je tudi na to pripravljena. Ne moremo izdati načina naše obrambe, rečem pa vam, da ste lahko sigurni, da bi bila takšna izkrcavanja takoj ugotovljena in uničena.

AMERIŠKA MORNARICA

WASHINGTON, 31. maja. Reuter. Na spominski proslavi ameriške mornarice je pomočnik ministra Campton dejal, da so evropske izkušnje pokazale, kako bridko so morale plačati nekatere države svojo nepripravljenost za obrambo. Ameriška mornarica je močnejša od vsake druge, manjka ji pa še mnogo ladij in letal, da bi se lahko brez skrbi vrgla v boj z nasprotnikom na obeh oceanih.

SOVJETSKA GROŽNJA LITVI

MOSKVA, 31. maja. Tass. Z ozirom na opetovane napade na rdeče gardiste, ki so nastanjeni v smislu medsebojnih pogodb v Litvi, in z ozirom na neresnične izgovore litvanskih oblasti, je zunanji komisar Molotov 25. maja izročil litvanski vladi opozorilo, da smatra sovj. vlada tako zadržanje Litve kot izzivalno in ako ne bo takoj storila uspešne protitukrepe, bo imelo to za Litvo skrajno težke posledice.

NOVI UKREPI ŠVEDSKE

STOCKHOLM, 21. maja. DNB. Z obložitve mesta javljajo, da je Švedska znova izdala posebno ostre odredbe za ohranitev miru in reda v državi. Švedsko sisicev ne čuti ogroženo, ker spoštujejo njeno nevtralnost. Kljub temu pa mora kakor vse nevtralne države, skrbeti da jo ne presenetijo kakršnekoli eventuelnosti.

NEVIHTE V ITALIJI

MILANO, 31. maja. DNB. V gornji Italiji so bili hudi prelomi oblakov. Zelezniške proge je preplavila voda. Ponokod je bil promet ustavljen.

Mariborska napoved. Pretežno oblačno vreme, toplota se ne bo mnogo spremenila. Včeraj je bila najvišja toplota 18,0, danes najnižja 9,8, opoldne 13,4. Padavin od včerajšnjega dežja 2,5 mm.

Zbiranje vojske belgijske vlade

PARIZ, 31. maja. Havas. Belgijski narodni institut za radiooddajo je sinoči preko francoskega radia sporočil Belgijcem sledečo vest: Sonarodnjaki! Ura, da odgovorimo na malodušnost, ki se nas je polastila, je prišla. Belgijske čete v Flandriji, navzlic nasprotnemu povelju kralja, nadaljujejo boj! Častniki so odklonili kapitulacijo. Belgijske čete se udeležujejo na strani zaveznikov hudih bojev tako v Flandriji, kakor v Franciji. Tudi več belgijskih letalskih eskadril že sodeluje z zavezniškim letalstvom. Naša čast je rešena!

PARIZ, 31. maja. Belgijski ministrski svet je po sinočnjem sestanku izdal sle-

deči komunikacijo: V imenu belgijskega naroda. Danes se bo sestal v Parizu belgijski svet, da določi, da kralj, ki je pod oblastjo sovražnika, ni več v stanu izvrševati kraljevske oblasti. Zato je ta prešla na vladu, ki jo izvršuje v imenu belgijskega naroda in v smislu čl. 82 belgijske ustave ski parlament, da odobri ta sklep.

PARIZ, 31. maja. Havas. Ministrski predsednik Paul Reynaud je včeraj prejel številne brzojavke v Franciji živčih Belgijcev, zlasti častnikov bivše belgijske armade kralja Alberta. Vsi obsojajo korak kralja Leopolda ter izjavljajo pripravljenost, boriti se na strani zaveznikov do zmage.

Poročila o letalskih akcijah

LONDON, 31. maja. Reuter. Letalsko ministrstvo objavlja: Tekom vsega večerajšnjega dne je naše lovsko letalstvo napadalo v Flandriji sovražne formacije. Pri tem je sestrelilo 77 nemških letal. Naši bombniki so tudi preteklo noč izvrševali bombne napade na vojaške objekte v sovražnem zaledju.

PARIZ, 31. maja. Havas. Francosko letalsko ministrstvo javlja: V noči od 29. na 30. maja je naše letalstvo navzlic slabim vremenskim prilikam izvrševalo polete noč in dan. Naše eskadrilje so se zapletle v borbe s sovražno formacijo 60 letal ter so sestrelile več sovražnikov. Nato so naša letala bombardirala sovražne kolone zlasti ob Sommi ter se vrnila v važnimi inofrmacijami. Naši bombniki so bombardirali sovražne komunikacije. Aktivnosti nasprotnega letalstva ni bilo.

LONDON, 31. maja. Reuter. Neka angleška eskadrilja je napadla skupino 24 nemških bombnikov, ki jo je spremljalovo

nemških lovcev. Med bojem so Angleži sestrelili četrat sovražnih bombnikov in eno lovsko letalo. Na angleški strani ni bilo izgub. Nad Narvikom so angleški piloti sestrelili 13 nemških letal. Skupaj s francoskimi so angleški letalci sestrelili mnogo mostov in razgnali sovražne čete, ki so se zbirale ali so bile na pohodu na fronti.

VELIK DEL VOJSKE JE REŠEN

PARIZ, 31. maja. Listi poročajo, da »je herojsko delo, ko se je posrečilo armači generala Blancharda, da je kljub močnemu pritisku sovražnika z vseh strani dosegla obalo, brezprimerne v zgodovini. Nemci so menili, da bodo po zlomu belgijske vojske zajeli vso zavezniško vojsko, a so se ukanili. Nemci mečejo v smrt velike množice ljudi, njih napadi se ne prestanjo ponavljajo, položaj zaveznikov se je pa preokrenil k izhodu, kakor se niso nadejali. Velik del vojske je rešen.«

Stafford Cripps veleposlanik

LONDON, 31. maja. Reuter. V odgovor na izjavo sovjetskega zunanjega ministra Molotova, v kateri je dejal, da sovjetska vlada ni pripravljena sprejeti izrednega angleškega odposlanca Stafforda Crippsa ali katerega drugega angleškega zastopnika izven veleposlanika v Moskvi, je angleška vlada sklenila imenovati Stafforda Crippsa za angleškega veleposlanika v Moskvi, namesto dosedanjega veleposla-

nika Seedsa, ki se itak že dolgo mudi v Londonu in dejansko ne izvršuje svoje funkcije v Moskvi. Angleška vlada pričakuje, da bo sovjetska vlada to imenovanje odobrila in da bo sir Stafford Cripps lahko že v prihodnjih dneh zavzel svoje novo mesto. Veleposlanik bi ostal samo določeno dobo, dokler bi namreč trajala pogajanja.

Sodelovanje Poljakov v bojih

PARIZ, 31. maja. Havas. V sporočilu poljskega vrhovnega poveljstva so omenjena, da so v zadnjih letalskih bojih junaško sodelovali tudi poljski piloti. Na morju sta spretno posegli v boje na zavezniški strani tudi poljski vojni ladji »Bliškavica« in »Burzak«.

NADALJNI UKREPI V ANGLIJI

LONDON, 31. maja. Reuter. Notranje ministrstvo je izdalo nove stroge ukrepe proti delovanju pete kolone. Prepovedana je prosta prodaja uniform vseh vrst, tako gasilskih, policijskih in mornariških. Vsak kupec se mora izkazati s posebnim do-

voljenjem. Prepovedano je prosta posest radioparatov. Po vsej Angliji, tudi v notranjosti ter v vsaki vasi postavljajo čične ovire in pregraje vseh vrst. Vse to proti eventualnemu izkrcanju padalcev.

EKSPLOZIJA NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 31. maja. Havas. Na letališču v Karlsborgu je prišlo iz neznanih vzrokov do velike eksplozije. Štiri osebe so mrtve, ena pa težko ranjena.

VPOKLICI V ŠPANIJI

MADRID, 31. maja. DNB. Vojni minister bo poklical pod zastavo one letnike 1915 in 1916, ki so se borili pod republikanci, češ da morajo odslužiti obvezni rok v vojski generala Franca.

Novice

Dajte zaslužka najprej našemu človeku

»Beograjski Lloyd« prinaša zanimiv članek, iz katerega posnemamo nekaj prav aktualnih misli:

Do najstrašotnejše vseh vojn v Evropi je moralo priti, da so mnoge države, med njimi tudi naša, uvidele, da je treba vršiti strožjo kontrolo nad tujci in da je treba preprečevati izkoriščanje gostoljubnosti. Ne mislimo tu toliko na politično stran tega problema, kakor na ekonomsko.

Naša država mnogo uvaža, zaradi tega je razumljivo, da potrebujejo tuje tvrdke pri nas večje ali manjše število potnikov in agentov, ki pridejo k nam deloma na sezonski posel, deloma pa se stalno nastanijo. Mnogo izmed njih je vstopilo v kakšno domače podjetje, mnogi so se osamosvojili ter postali celo naši državljani, nekateri so protokolirali kakšno tvrdko ter se na ta način izenačevali z našimi lastnimi podaniki v pogledu dajatev državi. Veliko je pa število onih, ki enostavno gostujejo, a so napram naši državi brez vsakih obveznosti, ker jih smatramo za potnike, prosjeje rečeno za turiste.

Ti poslednji nam največ škodujejo. Naš delavec ali trgovec ne more dobiti v tujini zaposlitve ter zaslužka na škodo

domačega življa, kajti danes imajo državne meje v večini držav tudi močan ekonomski značaj. Kakor v vseh drugih strokah, se pazi tudi v trgovini na to, da se v prvi vrsti zaposlijo domače delovne moči. Pri nas pa je še danes mogoče, da pride tuji potnik za kako tvrdko, mirno sklepa kupčije in krasno zasluži, ne da bi državi dajal one dajatve, ki bi jih na njegovem mestu moral plačevati vsak naš državljan. Le redki izmed teh tujcev so tudi poslovno prijavljeni pri policijskih oblasteh, vsi pa nam odnašajo narodno premoženje preko meje.

Ako se upošteva, da nam lahko ti tujci tudi še v drugih pogledih škodujejo, tedaj se šele vidi, kako potrebna bi bila pri nas zakonska odredba, ki bi zagotovila in dovolila samo našim podnikom agenturske in posredniške posle, bodisi za stalno, bodisi za enkratno posredovanje. Na ta način bi morale tuje tvrdke najti svojega zastopnika med našimi državljani, med katerimi je tudi dovolj za to sposobnih ljudi.

Žal ni mogoče ustreči s statistiko, koliko je teh tujcev, ki tako »privatno« trgujejo, ker enostavno niso kot taki prijav-

ljeni. Vemo pa, da jih je mnogo. Na splošno nimamo ničesar proti tujcem, niti proti njihovi trgovini, toda načelno imamo pravico, da v svoji državi vodimo takšno ekonomsko politiko, da bodo v prvi vrsti zaposleni naši ljudje. S tem ne bi bili zaščiteni samo interesi posameznikov, tem več tudi države, ker bi zastopniki iz vrst naših državljanov morali svoj posel prijaviti ter od zaslužka plačevati po zakonu predpisane dajatve. Istočasno pa bi se olajšala kontrola nad tujimi potniki, ako bi kakšna tuja tvrdka res morala katerega poslati, ker bi ta lahko posloval samo v zvezi s stalnim predstavnikom tvrdke pri nas.

Vprašanje zaposlitve tujcev se je po nekod rešilo do neke mere na nacionalni podlagi, naj se ta princip upošteva tudi pri regulaciji vprašanja trgovskih potnikov pri nas. Agentura tujih tvrdk naj se ne dovoljuje več tujcem, tujemu podjetju pa naj se da na izbiri, če hoče poleg našega državljanca plačevati še tujca. Glavno je, da zagotovimo zaslužek v naši državi našemu človeku. To je naša pravica in dolžnost. Istočasno pa bi na ta način v veliki meri izključili vsako tujo propagando na našem trgu.

Znojenje rok in nog

je zelo neugodna stvar posebno poleti. Da se izognete tej neugodnosti, vzemite 1 stekleničko vode in 1 škatlo praška proti znojenju nog in rok. — Izdeluje lekarna

Mr. L. GAYER, ZAGREB, Ilica 79.

AVTOBUSNI IZLET K UMETNIŠKIM ZNAMENITOSTIM ŠMARSKEGA OKRAJA

priredi Tujskoprometno društvo v Šmarju v nedeljo 9. junija, če bo ugodno vreme in če se bo priglasilo dovolj udeležencev. Proga: Celje - St. Jurij - Planina (spotoma ogled cerkve M. B. v Zagorju) - Lesično (obisk Pilštanja) - Kozje - Buče - Podčetrtak (peš izlet v Olimje) - Mestinje - Lemberg - Sladka gora (obisk Sv. Roka) - Celje. Odhod izpod kolodvoza v Celju ob 7. zjutraj, voznina 30 din za osebo. Proga je dolga 117 km. Prijave sprejema iz prijaznosti drogerija »Sanitas« v Celju.

TOČA JE PUSTOŠILA V SLOVENSKIH GORICAH

Slov. gorice so doživele v ponedeljek popoldne katastrofo, kakršne najstarejši ljudje ne pomnijo. Silen orkan je prinesel oblake od severovzhoda, kmalu se je med silno nevihto utrgal najprej naliv, nato pa je padala nad pol ure suha toča, ki je strahotno opustošila polja, vinograde in sadonosnike. Najbolj prizadeti kraji so Marija Snežna, Velka, Ploderšnica, Trate, Šomota, Dražen vrh, Sv. Jakob, Sv. Ana, Predel med Muro, Sv. Ano v Slov. gor., Pesnico in progo Maribor—Št. Ilj nudi grozno sliko razdejanja, ki je tem občutnejša, ker je slična katastrofa zadela te kraje tudi preteklo leto. Banske uprava je poslala v prizadete kraje komisijo pod vodstvom ekonoma Filipiča, da si ogleda škodo ter ukrene potrebno v pomoč težko prizadetim obmejnim kmetovalcem.

o Gad je pilil dijaka Rotarja Janeza na izletu v okolici Moravč. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

o Pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti je bil obsojen na 3 leta in 8 mesecev Martin Majcen, ker je v pijanem stanju ubil z udarcem s kolom po glavi spečega Andreja Geriča, ki ga je malo pred tem izzival.

o Za žaljive besede o naši vojski je dobil 6 mesecev strogega zapor in 600 dinarjev globe Andrej Hanžel iz Cezanjevcev pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti.

o Tat na pošti v Hrasniku. Te dni je na pošti v Hrasniku neki bivši 19 letni dnevničar ukradel 19.000 din ter pobegnil v Ljubljano. Tam so ga aretirali.

o Trboveljski občinski proračun znaša za leto 1940-41 4.098.180 din.

o Zaradi učenega spričevala se je ustrelil v Novem mestu 18 letni mesarski vajenec Vinko Zupančič. Ker ni mogel dobiti učenega spričevala in zato tudi ne pomožniške službe, je mladenič obupal.

o Srebrno poroko v Limbušu je obhajal v ožjem rodbinskem krogu 65 letni g. Josip Erbežnik, telegrafist drž. žel. v pok., s svojo soprogo Katico, roj. Mengingerjevo. Z vztrajnostjo sta vzgojila 8 otrok.

o Železničarske hiše Gobjo električno razsvetljavo. Po dolgem času bodo dobile pragerske železniške hiše električno razsvetljavo. Po hišah je bila že komisija in pravijo, da bodo začeli že prihodnji mesec z delom.

Celje

Strokovno nadaljevalno šolstvo

Strokovno nadaljevalna šola v Celju je zaključila šolsko leto 1939-40 v nedeljo 26. t. m. Ob tej priliki so bile izročene nagrade združenja kovinarjev 5 najmarljivejšim učencem kovinarske stroke po 100 din in 6 učencem in učenkam nagrade združenja krojačev in krojačic po 50 din. Pri razdelitvi nagrad sta bila navzoča tudi zastopnika obeh združenj gg. Bratomil Rebek in Anton Uršič.

Šola je imela 13 rednih razredov in strokovne oddelke za krojače in krojačice, frizerje, mizarje in čevljarje. V prihodnjem šolskem letu nameravajo ustanoviti še strokovna oddelka za mesarje in peke.

Završni izpiti so bili od 6. do 11. maja in jim je predsedoval zastopnik kr. banske uprave inž. P. Hacin. Vsi kandidati,

izvzemši dveh, ki sta bila odklonjena za tri mesece, so položili izpit s prav dobrim uspehom. Vseh kandidatov in kandidatinj je bilo 86.

Ob koncu šolskega leta je bilo na zavodu 297 učencev in učenk, 2 učenca nista dovršila razreda, 20 učencev ima popravni izpit iz enega oz. dveh predmetov. Poučevalo je 35 učnih moči, med temi 4 mojstri in 1 mojstrica.

Da je mogla šola uspešno izvrševati svojo nalogo, je zasluga činiteljev, ki so jo gmotno podpirali, predvsem mestne občine, kr. banske uprave, zbornice za TOI in mojstrov, ki so s tem, da so redno pošiljali svoje vajence k pouku, dokazali razumevanje za dobrobit obrtniškega naraščaja.

Ljubljana

a Avtobusna zveza Ljubljana—Sušak je spet vzpostavljena. Avtobus vozi iz Ljubljane ob 5.50 na progi čez Brod na Kolpi in pripe na Sušak ob 11.50. S Sušaka se vrača ob 11., prihod v Ljubljano ob 19.55. Drugi avtobus vozi na progi čez Prezid in odhaja iz Ljubljane ob 5.40, prihod na Sušak ob 11.35. S Sušaka nazaj ob 13., prihod v Ljubljano ob 18.45.

a Prvo letošnje nevihto z bliskom in gromom je doživela Ljubljana v predpretekli noči. Ker je bila prva, je bila pa tudi temeljita. Posledica vročih in soparnih dni. Sicer je pa moral maj pred slovesom še malo pomigati z repkom, ko je letos že itak v marsičem prevzel vlogo aprila. Škode ni nevihta napravila nobene, daši je nekaj ur silovito lilo, vmes za hipe je tudi zapresketala toča, treskalo in bobnelo pa tako, da so se hiše tresle in ljudje v posteljah križali, skratka: kot bi se nahajalo mesto pod pravcatim sovražnim bombardmanom. Majhna preizkušnja za živce Ljubljančanov, zlasti tistih, ki vidijo zmeraj kake strahove in slišijo travo rasti. Kap ni v tej gromski noči tudi nobe-

nega zadela, hvala Bogu. Dober učinek je imela nevihta v tem, da je krepko namočila vrtove in oprala ceste, ki so se zadnje dni že kadile od prahu. Čez večerajšnji dan je še narahlo deževalo.

a Vse posestnike zemljišč ob javnih cestah in ulicah opozarja mestno poglavarstvo, da vejevje drevja in grmovja ne sme segati v zračni prostor cestnega zemljišča. Zato je treba drevje in vejevje ter žive meje, ki segajo v zračni prostor ceste, posekati ali primerno obrezati.

a Odpadke in smeti mora prebivalstvo po predpisih oddajati mestnemu smetanju ali pa odvažati na za to določene prostore. Prostori, določeni za ta namen, so opuščene gramoznice ob Linhartovi cesti, Svoborski ulici, Korotanski ulici, ob Vilharjevi cesti, ob Matjanovi ulici in opuščena struga Gradaščice. Odpadke in smeti organskega izvora je treba prej sežgati in šele sežgane oddati smetanju ali spraviti na naščeta smetišča. Z voza stisnene odpadke je treba takoj pobrati, da imajo dostop k odlagališčem tudi drugi vozniki.

ŠE K MLADINSKI PROSLAVI PRI SV. MARJETI OB PESNICI

K tozadavnemu poročilu, objavljenem v »Večerniku« št. 119 od 29. maja je treba dodati še sledeče: Prireditev se je vršila 19. maja t. l. in sicer kot proslava Materinskega dne, obenem pa tudi kot poučna in domoljubna prireditev. V poročilu niso omenjene vse točke sporeda, ozir. omenjene le kot številne deklaracije, govori in prizori ter je prireditev obsegala nad 15 točk, kar dokazuje veliko vnemo, katero je tej prireditvi posvetil razen podpisanega celokupen učiteljski zbor te šole, ki deluje ob vseh in tudi takih prireditvenih prilikah v lepi delovni vzajemnosti. Nastopili so učenci vseh razredov po skrbni pripravi in pod vodstvom svojih razrednih učiteljev in učiteljic.

Mirko Vauda

o Lizola se je napil posestnik J. Korže iz Cirkove pri Pragerskem. Odpeljali so ga v bolnišnico, a je že med prevozom izdihnil.

V Studenica pod Bočem imajo vodovod

V starodavnem trgu Studenice pod Bočem je le pri redko kateri hiši bil vodnjak z dobro pitno vodo. Domačini so hodili po vodo večinoma v samostan. Začeli so misliti na gradnjo potrebnega vodovoda, ki bi dajal vsem tržanom, pa tudi številnim izletnikom, dobro pitno vodo. Danes je zamisel uresničena.

Tamošnji župnik je predlagal načrt in ga tudi izvedel. Sam je dal zgraditi vodovod za javno uporabo iz drugega zajetja. Kmalu pa se je pokazala hiba tega vodovoda. Izkazalo se je, da je bilo zajetje premalo in je zato v poletjih, ko so ljudje vodo najbolj potrebovali, ta usahnila, pozimi pa je zmrznila. Ker ta vodovod torej ni odgovarjal tržkim potrebam, je dal iniciativo za novi vodovod zopet g. župnik Čede ter je nalogo, katere se je lotil lansko jesen, letošnje spomlad dvoršil. Obrnil se je s prošnjo za denarno in strokovnjaško pomoč na Hi-

gienski zavod, ki je poslal v Studenice poseben tehnični odbor. Ta si je ogledal teren in izdelal načrte.

Prve lopate za novi vodovod so zapelle lansko jesen in je trajalo delo s presledkom pozimi, 3 mesece ter so bila zadnja dela te dni dovršena. Trg Studenice se danes ponaša z vodovodom z odlično pitno studenčnico. Zajetje izvira iz vzhodno od trga pod »Golnikom«. Izdatnost izvira izkazuje po večkratnih meritvah tudi v suši 20 l vode na minuto, to je dnevno okrog 29.000 l vode, kar je za trg, katerega celodnevna potrošnja vode je preračunana na največ 10.000 l dnevno, več kot dovolj. Dno drenažne komore zajetja je situirano na koti 345 m. Iz nje vodi pocinkan železen cevovod v dolžini 105 m do rezervarja. Rezervar, čigar vsebina je 6 kubičnih m, služi tudi kot raztežilnik v svrhu razbremenitve

visokih tlakov, ki bi narasli okrog 60 m, če bi bil cevovod zvezan neposredno z zajetjem. Iz rezervarja vodi v trg lito-železen cevovod v dolžini 385 m do izlivke, kjer je bil svoječasno stari vodnjak. Razen te izlivke sredi trga je še ena javna izlivka, dalje je že izpeljanih 7 priključkov v stanovanjske hiše, kakor tudi v šolsko poslopje. Ker je izdatnost izvira večja, kakor se je prvotno domnevalo, bo lahko izvršenih še več priključkov, kakor tudi javnih izlivk.

Proračun v znesku 60.000 din, se bo verjetno zaradi podražitve materiala deloma zvišal. Prispevali pa so zanj 23.000 din Higienški zavod, 20.000 din banovina, občina Poljčane 3.000 din ter končno interesi 14.000 din. Delo je izvršil Higienški zavod v lastni režiiji. Pri delu so bili razen tehnične osebe, za težaška dela zaposleni sami domačini.

JUTRI

bomo v našem listu objavili izveček iz police št. 104.644 za kolektivno zavarovanje »Večernikovih« naročnikov. Cenj. naročnike prosimo, da si ta izveček shranijo. — Uprava.

Maribor

Nudimo pomoč vsaki materi in otroku v sili

Čas, v katerem živimo, nam narekuje najstrožjo pripravljenost. V tej pripravljenosti nikakor ne sme biti vrzeli v pogledu zaščite otrok in mater v primeru vojne. Ta zaščita mora biti organizirana tako, da ne bo niti enega otroka, niti ene matere, ki bi jim v danem trenutku ne mogli nuditi pomoči in varnosti.

Za zaščito, to je pomoč in varnost, ki naj se nudi otrokom in materam tam, kjer se bodo v slučaju potrebe naselili, je treba takoj zbrati potreben material in denarna sredstva. Zato Vas prosimo, da takoj pristopite v svojem delokrogu k zbiranju materialnih in denarnih sredstev, pri čemer upoštevajte sledeče: 1. V poštev prihaja predvsem: blago za rjuhe, perilo, obleka, slamnjace, koci, odeje, kosi otroškega perila in obleke, obutev, nogavice, otroške košare, nahrbtniki, vreče, plašči itd., dalje vseh vrst posode, jedilni pribor, pribor za šivanje itd., skratka vse, kar koli se da uporabiti v sili. Vsaka najmanjša stvar je dobrodošla. 2. Ves zbrani material takoj dostavite po najkrajši poti ali Vašemu krajevemu odboru Unije ali pa na naslov: Jugoslovanska Unija za zaščito otrok, Ljubljana, Tyrševa 23. Poslani material se bo takoj pregledal, razpore-

dil in odposlal v kraje, kjer se bodo otroci in matere v primeru vojne naseljevali. 3. V kolikor bi kdo ne mogel prispevati v materialu, naj prispeva v denarju. Ves, v te svrhe nabrani denar takoj dostavite Vašemu krajevemu odboru Unije ali pa ga nakažite po poštni položnici št. 13.882 na naslov: Jug. Unija za zaščito otrok, Ljubljana, Beethovnova ul. 14. I. S tem denarjem se bo nabavilo

izključno samo blago in oprema za otroke, da se izpolnijo zaloge.

Zavedajte se, da je s tem Vašim delom povezana tudi usoda slovenskih otrok mater v primeru vojne. Zato pristopite k temu delu takoj in z največjim elanom. Smatrajte to obvestilo za naš morda zadnji poziv, da storite svojo dolžnost. Jugoslovanska Unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino.

Danes na akademijo v gledališče

Danes ob 15. bo v okviru otroških dni v gledališču ponovitev igrice »Trnjulčica«. Ta predstava je namenjena revnim otrokom tukajšnjih ljudskih in meščanskih šol. Predstava je brezplačna.

Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije priredi drevi krajevni odbor Jugoslovanske Unije za zaščito otrok v Mariboru ob 20. v gledališču akademijo z zelo pestrim sporedom. Uvodni govor bo imel predsednik krajevnega odbora dr. J. Pihlar. Nato bo Mariborski trio, izvajal Dvořakov »Dumky«, trio, op. 90. Gledališki tenor g. Anatol Manoševski bo zapel Prohazkovo »Zarele zvezde«, Lačončev »Bujni vetrič« in Vilharjevega »Metuljčka«. Pri klavirju ga bo spremljal prof. Mirk. Sledile

bodo recitacije naše dramske prvakine gđc. Kraljeve, ki bo recitirala Seliškarjeve »Sedmorjenčke«, Zupančičevega »Cicibana in čebelo« ter Zupančičev »Razgovor«. Operetna primadona gospa Jelka Iglič-Zimmermanova bo nato zapela Pavčičevega »Ciciban-Cicifuj«, Adamičev »Uspavanka« in Pavčičevo »Mehurčki«. Tudi njo bo spremljal pri klavirju prof. Mirk. Za zaključek bodo nastopile gojenke z avda šolskih sester s točko »Od Vardarja do Triglava«.

Ker so sedaj otroški dnevi in je vprav sedaj najaktualnejše vprašanje preskrba in varnost otrok, je upati, da bo javnost znala ceniti izdelana stremjenja prirediteljev in do zadnjega mesta napolnila gledališče.

Krojaški mojstri prekinili pogajanja

Kakor znano, so se mariborski krojaški mojstri in šivilje pogajali s pomočniki in pomočnicami za sklenitev kolektivne pogodbe. Pogajanja so potekla že od vsega početka precej neugodno. Pri izmenjavi osnutkov kolektivne pogodbe med mojstri in pomočniki so mojstri ponudili tako nizke mezde, da nismo mogli sprejeti. Tedenska mezda od 120—180 din pač ne more biti zadostna za kvalificiranega delavca, ko pa danes že zadnji težak več zasluži. Kako naj se takšen pomočnik preživlja v teh časih, ko pa je draginja narastla kar za celih 50%.

Ko so krojaški pomočniki-ce te nizke mezde odklonili, so mojstri odklonili na-

daljna pogajanja z izgovorom, da Združenje ni več kompetentno nadaljevati pogajanja, ker je baje precej njihovih članov odsotnih. Očitno je tudi, da je odstop mojstrov od pogajanj le maneuver oziroma zavlačenje. Zato bi bilo z ozirom na resnost položaja pričakovati od mojstrov vsaj nekaj uvidevnosti že zaradi tega, ker so zahteve pomočnikov v tej draginji več kot upravičene. Pomočniki so trdno odločeni da bodo vztrajali v borbi za svoje pravice. Naj se mojstri nikar ne čudijo, če bi bili prisiljeni poseči po zadnjem sredstvu za goli obstoj, zakaj gotovo je, da bo ta upravičeni boj pomočnikov in pomočnic podprla vsa poštena javnost.

ZLET SOKOLSKÉ ŽUPE V MARIBORU PRELOŽEN

Zlet, ki je bil določen na 2., 8. in 9. junija, je preložen na nedoločen čas. Sokolska župa v Mariboru priredi v soboto 8. junija ob pol 21 akademijo v Sokolskem domu Sokola Maribor - matica, v nedeljo 9. junija pa bojne tekme izvidnic in strelske tekme vrst in poedincev. Pozivamo Sokole, Sokolice in narodno občinstvo, da tem prireditvam v polnem številu prisostvuje. Starešinstvo sokolske župe Maribor.

VSI PONAREJEVALCI PREPELJANI V MARIBOR

Doslej aretirane ponarejevalce 500 dinarskih bankovcev bodo prihodnje dni prepeljali v Maribor, kjer se bo preiskava nadaljevala. Za Tonetom Grašičem, ki je bil Majcnova desna roka, je razpisana tiralica in je upati, da bo tudi ta kmalu prišel v roke pravice.

* Svilecne trpežne dokolenke pocenile iz modne trgovine Brečko, Aleksandrova 23, Maribor.

»NAVADEN ČLOVEK« V STUDENCIH

Po daljšem presledku nas je preteklo soboto ponovno iznenadila Gasilska četa državnih železnic v Studencih. V Grmekovi dvorani so naši vrli gasilci vpriporili Nušičevega »Navadnega človeka«. Dejanje se vrši vedno na isti sceni. Zato je delu odprta pot tudi na podeželje. Zdrav Nušičev humor in satira zadovoljita vedno in tako tudi sedaj.

Zasedba vlog je bila še dobro posrečena in zato je bilo delo na diletantskem odru prav dobro podano. So bili pač nedostatki, na pr. v izgovorjavi, jeziku in drugih malenkostih, ki pa na jedro stvari niso vplivale. Dialogi ins kupinski nastopi so bili gladki. V splošnem so vsi igralci zadovoljili. Družina bi se z intenzivnim in nepretrganim študijem in dovzetnostjo, s katero razpolaga, lahko dvignila nad diletantizem. Sijajna je bi-

la scenerija, ki je bila enostavna, a zelo učinkovita. Tudi maske so bile dobro zadete. Delo je zrežiral g. Fabič. Igralski družini vse priznanje. Kakor smo zvedeli, bodo gasilci igro na željo občinstva to soboto ponovili.

R. k.

»ZVEZDA«

MARIBOR, ULICA 10. OKTOBRA 5, poleg policije, bo odprta v soboto 1. junija. Vjudno vabim cenjene odjemalce, da me obiščejo. Obljubljam, da bo moja največja skrb pazljiva in v vsakem slučaju brezhibna postrežba

NOVA, MODERNO UREJENA TRGOVINA JESTVIN

MAX JAŠ

Grozovit roparski napad

V mariborsko bolnišnico so davi pripeljali 69 letnega mlinarja Franca Vužejca in njegovo ženo iz Loč pri Poljčanah, ki sta bila ponoči v mlinu napadena od nepoznatih razbojnikov. Možu so s šekiro razklali usta in poškodovali obraz, ženi pa preklali glavo, tako da so ranjeni možgani. Oba sta v globoki nezavesti. Podrobnosti o roparskem napadu, ki je razburil vso okolico, ob času poročila še niso znane.

m V tovarni Thoma & Co. so dobili vsi delavci v smislu kolektivne pogodbe plačan dopust za en teden, ki ga pa bodo izrabili sporazumno z vodstvom tovarne v dveh tednih, torej dvakrat po 3 dni na teden. Zato tudi poročila o reduciranjem obratu te tovarne niso bila točna, ker gre le za dopust delavstva.

m Stanovalci v bližini Narodnega doma naslavlajo na mestno električno podjetje prošnjo, da pregleda vod v tem mestnem delu, ker električne luči neznosno utripajo, tako da je vsako delo zvečer skoraj nemogoče.

m Zdravniki proti zdravniku. Z ozirom na večerajšnje notico izjavljam, da je bil dr. Žitnik res oproščen vsake krivde in to iz razloga, ker je pred sodnim forumom izjavil: »Inkriminiranih žaljivk napram dr. Prijatelj-Popoviču nisem izrekel, ker zato nisem imel nikakega poudarka.« S tem sem dobila popolno zadoščenje. Dr. Prijatelj-Popovičeva.

m Nova trgovina »Zvezda«. Znani mariborski trgovec g. Maks Jaš je ustvaril v Mariboru novo trgovino, ki je po zunanosti lep doprinos k olepšavi mesta. V Ulici 10. oktobra, poleg policije, je preuredil prostore v moderno trgovino, ki spada med najlepše v mestu. Trgovina »Zvezda« bo odprta 1. junija. Kar se tiče higijene in notranje ureditve je Jaševa trgovina na višku.

m Zgodovinsko društvo v Mariboru priredi jutri, 1. junija, ob 13.45 izlet v Limbuš. Zbirališče na Glavnem trgu.

m Predstojništvo mestne policije v Mariboru opozarja vozače vseh vrst vozil, da je prekanje pogrebnih sprevodov, procesij, sprevodov in vojaških čet strogo prepovedano.

m Od doma je pobegnil sin tovarniške delavke Mirko Šapac iz Vojašniške ulice. m S kolesa je padel na Kralja Petra trgu hlapec Albin Macun in si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Skupščina Sadjarskega in vrtnarskega društva bo v nedeljo, 2. junija, ob pol 10. v dvorani Zadrugne gosp. banke v Mariboru.

m Nesreča železničarja. Ko se je 25 letni zavirač Rudolf Purgaj nagnil z vagona, da bi pogledal, če sta lokomotiva in vagon dobro speta, ga je sunila kratnica v rebra in mu jih zlomila. Prepeljali so ga v bolnišnico.

m Razpis učiteljskih mest. Po odloku prosvetnega ministrstva je rok za vlaganje prošenj za premostitev na razpisana učiteljska mesta podaljšan do 10. junija.

m V Maribor je premeščen na katastrsko upravo Branko Tobias, doslej pri finančnem ministristvu v Beogradu.

m Zvišanje provizije trafikantom. Finančni minister dr. Šutej je z odlokom odredil zvišanje provizije trafikantom od 5 na 6 odst. Zaradi tega bodo popisali vse zaloge po trafikah.

POŠTNE POLOŽNICE SO DANES LISTU PRILOŽENE. CENJ. NAROČNIKE PROSIMO, NAJ ČIMPREJ NAKAŽEJO NAROČNINO, DA JIM NE UGA-SNE PRAVICA ZA ZAVAROVALNINO NA 10.000 DIN.

Ureditve invalidskega vprašanja

Neki 100% mariborski vojni invalid nam piše: »Že pred meseci se je govorilo, da se bo vprašanje vojnih invalidov, vdov in sirot dokončno rešilo. Res so okrožna kot invalidske sodišča delala s polno paro na odločbah, nastal pa je zastoj pri višjem invalidskem sodišču v Beogradu, ki ne izdaja sklepov, da bi dosegli vojni invalidi ter vdove pokojni-

Na Peco.

Peca je odeta s krasoto pomladanskega cvetja. Uletova kočja je stalno odprta in dorbo oskrbovana. Dostop do nje je tudi v sedanjih razmerja neovirano prost vsem ljubiteljem naravnih lepote, ki se obmejnim organom izkažejo z veljavno člansko izkaznico SPD. Prihajajte torej brez strahu v prelepo kraljestvo Matjažev!

OBRATNA HIGIENA

Je naslov novega skioptičnega predavanja, ki ga je dala izdelati Delavska zbornica. Predavanje ima 78 slik, ki nazorno prikazujejo, kaj bi morali delavci v najrazličnejših poklicih vedeti, da bi varovali svoje zdravje. Predavanje pojasnjuje, kako raste in pada delovna moč človekova, telesne sposobnosti, ki so potrebne za posamezne poklice, zavarovalne naprave, ki bi jih morale po zakonu imeti delavnice in tovarne, priprave in načine za prvo pomoč v neugodi, delavčovo prehrano, domačo higieno itd. S tem predavanjem bi se morali seznaniti vsi delavci. Delavska zbornica brezplačno izposoja tekst predavanja in slike registriranim strokovnim organizacijam pod običajnimi pogoji, ki veljajo za izposojanje njenih skioptičnih predavanj.

Kino

* Grajski kino. Danes zadnjič »Miss Broadway«. Shirley Temple. — Od sobote dalje »Zavesa je padla«. Opera Katarina II. Ruski plesi. Tajinstvena vsebina.

* Esplanade-kino. Danes zadnjič planinski film »Ljubzen v Engadinu«, z Louis Trenkerom. — Soboto »Tuja pesem« s Sonjo Henie.

* Kino Union. »Zadnji gangsteri«. Razburljive borbe proti gangsterjem, ki so vladali z nasiljem in terorjem. George Brent.

* Kino Pobrežje. 1. in 2. junija »Čuvaji Indije«. Shirley Temple.

Mariborsko gledališče

Petek, 31. maja, ob 20.: Akademija Jug. Unije za zaščito otrok.

Sobota, 1. jun., ob 20.: »Ples v maskah«. Red C.

Nedelja, 2. jun., ob 20.: Baletni večer ljubljanske opere. Red B.

Samo trikrat »Ples v maskah«. Zaradi zaključka gledališke sezone se Verdijeva priljubljena opera »Ples v maskah« z gostovanjem gđc. Vere Majdičeve in v Skrinškovski režiji letos uprizori samo trikrat. Neabonentom se priporoča, da si pravočasno nabavijo vstopnice pri dnevni blagajni. Prva ponovitev se vrši v soboto, 1. junija. (Red C.)

Radio

Petek, 31. maja

Ljubljana: 18 ženska ura; 18.20 citraške točke; 18.40 francosčina; 19 poročila; 19.20 Levstik Fran kot časnikar; 19.50 prenos šmaric; 20.30 skladbe D. Jenka; 22 poročila; 22.15 valčki. — Beograd: 18.20 lahka glasba; 19.40 ruske romance; 20.10 simf. koncert. — Sofija: 18 lahka glasba; 19 klavirski koncert; 19.50 Mozartova opera »Carobna piščal«; 22 plesna glasba. — Praga: 18.30 Smetanova opera »Tajna«; 21.30 komorna gl.; 22 koncert. — London: 19.30 koncert solistov; 20.30 zabavni koncert; 22 komorna gl.; 23.30 salonski orkester. — Poste-Parisien: 19.50 kozmetični nasveti za žene; 20.20 pestra gl.; 21 lahka gl.; 23.15 jazz. — Toulouse: 20.10 mali orkester; 20.30 lahka gl.; 21.50 radio fantazija; 22.30 koračnice s fronte. — Milano: 21 reportaža o Vezuvi; 21.30 simf. koncert; 23.15 plesna gl. — Budimpešta: 20.10 koncert velikega orkestra; 22.10 lahka gl. — Bukarešta: 19.20 violinski koncert; 20 Masenejeva opera »Manon«. — Bratislava: 19.40 lahka gl.; 21 vokalni koncert; 21.30 lahka glasba.

FRANCOSKA ODDAJA V SRBOHRVAŠČINI

Počeniš z današnjim dnem se francoska oddaja v srbohrvaščini nekoliko spremeni. Krakovalovski postaji 41.42 m in 25.16 m bosta oddajali v srbohrvaščini ob 12.45. Ob 21. oddajajo v srbohrvaščini postaje Poste-Parisien (valovna dolžina 312), Lyon (215), Toulouse PTT (380), Bordeaux (278) in Radio-Toulouse (320), ob 23. uri pa oddajajo Toulouse PTT (380), Bordeaux (278) in Bordeaux Sud-Est.

BEOGRAJSKA KRATKOVALOVNA POSTAJA

YUA (49.18 m) ob 19.40 poročila v slovenščini, YUF (19.69 m) ob 1.55 oddaja za južno Ameriko in YUG (19.69 m) ob 3.00 oddaja za severno Ameriko.

Zanimivosti

Tragičen umik armad na krvavih tleh Flandrije

Na tisoče tankov in letal posega v boje kakršnih še ni videl svet - Strahote umika

Vsa poročila, zavezniška kakor nemška, so si enaka v ugotovitvah, da se bi je v zadnjem dejanju likvidacije severne fronte na zahodu strahovita drama sedanjih vojn. Boji, kakor jih ne pomni človeštvo, se stopnjujejo do viška. Vojaki so se med seboj na tesnem prostoru tako pomešali, da je postal ozek prostor prizorišče ubijanja moža ob možu, prava klavnica 20. veka.

In medtem ko kosi spodaj smrt ogromne žrtve na obeh straneh, krvavi tudi bojišče v zraku. Tisočem in tisočem tankov na zemlji se pridružuje grmenje blizu 4000 letal, ki se po 2000 na vsaki strani, bore v zraku.

Krvava drama narašča od trenutka do trenutka. Milijonska nemška vojska pritiska brez varčevanja žrtev z enim samim ciljem, presekati zaveznikom pot na morje, v Anglijo. Obkoljene zavezniške armade pa spet imajo pred očmi le en cilj, za ceno nečloveških naporov in nepojmljivega junaštva, prebiti se do ladij.

Z nemškim prebojem preko Lillea in Armentiersa so zavezniške divizije presekanke na dva dela. Od Lillea do Arrasa in Cambraia se bore v glavnem ostanki 1., 7. in 9. francoske armade pod vodstvo mgeneral Blancharda. Pridruženi so jim angleški tankovski oddelki. Boji so tu strašni, hujši kakor so bili najbolj krvavi v svetovni vojni pri Ypernu. — Ogromne so izgube na obeh straneh. V prostoru, ozkem rokavu od Ypresa k morju je podobno. Tu vzdržujejo zavezniki nečloveške napore proti premočne-

mu napadalcu, ki ne štedi žrtve, samo da likvidira to bojišče.

Ob obali se pa zbirajo velikanske zaloge vojnega materiala in umikajoče se čete. Plavajoč in s čolni si pomagajo vojaki k ladjam, preko katerih grme orjaške granate zavezniških bojnih ladij v sovražnika. Nebo zastirajo tisoči in tiso-

či letal, ki krijejo umikajoče se najhrabrejše divizije, ki so prestale ognjeni krst peklenškega učinka modernega orožja. Strašna drama se zaključuje, ves svet pričakuje zaključka. Kaj in koliko bodo utegnili zavezniki še rešiti od hrabrih armad, ki zaslužijo občudovanje vsega sveta?

Pogled na enega izmed zalivov v fjordu pri Narviku, kjer so zavezniki ob prvih napadih potopili več sovražnih ladij

Sedemkrat poročena, sedemkrat ločena

Car Aleksander I. spet na odrih Rusije. Sovjeti so uvedli spet prisego vojaštva, zastave, odlikovanja. V igrah nastopajo za domovino zaslužni generali, admirali in carji. Tako izroča v drami »Feldmaršal Kutuzov« car Aleksander I. v polnem ornatu in z vladarskim dostojanstvom najvišje odlikovanje sv. Andreja zmagovalcu nad Napoleonom.

Najhitrejša lokomotiva sveta je »Coronation Scot«, ki prevozi vsak dan med Londonom in Glasgowom 1288 km, povprečno 98 km na uro.

Egiptska vlada je prepovedala vse nemške reklame v državi, ker trgovinska pogajanja med obema niso bila povoljno zaključena.

Na 30 kamionih so odpeljali umetniška dela iz Bruslja v Francijo. Med umetninami so mnoga dela Rembrandta, Rubensa, Van Dycka in dr.

Sodišče v Newtonu je izreklo drastično sodbo proti neki ženski, ki je bila sedemkrat poročena in sedemkrat ločena in je zbuja »javno pohujšanje«.

Evo Smaliovo so obsodili na bivanje za nedoločen čas v poboljševalnici, in sicer zato, ker je živela skupaj z nekim

možem, s katerim je bila že dvakrat poročena, pa se ni poročila z njim znova. Nad to stvarjo se je javnost zgražala, ne morda nad njenimi porokami in ločitvami na tekočem traku... Bivšega moža Smaliove so obsodili na leto dni ječe. — Oba sta vložila priziv.

Nemški letalec med francoskimi vojaki

Nemška poročevalska agencija javlja dogodek nemškega pilota, ki se je moral spustiti s padalom v Flandriji. Vnel se je levi rezervoar tanka na letalu in pilot je naglo odskočil. Takoj za tem se je letalo v ognju zrušilo. Francozi so začeli na padalca streljati. Pristal je na nekem drevesu v gozdu, kamor je takoj pohitela oborožena skupina civilistov. Po-

srečilo se mu je, zbežati pred njimi dalje v gozd, kjer je prenočil.

Naslednjega jutra se je nemškemu pilotu približal neki pes. Za njim je opazil dva francoska vojaka z revolverji v rokah. Pilot je zgrabil za svoj samokres, pridržal sapo in čakal. K sreči ga Francoza nista opazila. Poklicala sta psa še preden je ta začel lajati.

Letalec se je nato plazil po bojišču, zašel med dve fronti in se končno srečal z Nemci. Bil je rešen.

Domovina kliče

Pred norveškim poslaništvom v Parizu stoje v dolgi vrsti Norvežani, ki hočejo, da jih čim prej spravijo v domovino, da se bore pod svojo zastavo. Pa tudi prostovoljci drugih narodnosti se javljajo. So med njimi možje in mladeniči, ki so se borili že na Finskem in v Špi, niti ter jih nemirna kri spet žene v ogenj. Vpisujejo jih v knjigo, morajo pa svečano izjaviti, da niso podvrženi francoski obrambni službi. Iz Rima je dospelo na poslaništvo 18 študentov, prijavila se je tudi slovita letalka, dalje zamorski saksofonist iz Montmartra in neki sloviti pariški odvetnik, ki je dolga leta prebival na Norveškem.

Beseda o ljudeh

Poznamo samo dve vrsti veličin: zakonske in prirodne. Zakonske veličine zavise od volje človeka, ki jo s pravom spoštujejo nekateri stanovi. Poklici in plemstvo spada sem. V neki deželi se spoštuje plemstvo, drugod meščanstvo; v tej najstarejši, drugod spet najmlajši sinove. Zakaj? Zato, ker se ljudem tako dopade. Prirodne veličine so pa one, ki stvarjajo človeka iz njega samega, velikega po sposobnosti duše in telesa. Takšne vrednote so na pr. znanost, razum, duh, krepost, zdravje, moč. Blaise Pascal.

Vsaka oseba ima dve vrsti vzgoje: eno, ki jo sprejema od drugih in drugo, ki se razvija sama v njej. Gibbon.

Samo dve vrsti ljudskih bitij obstajata — prva, ki črpa iz življenja vsako, še tako majhno radost, potem pa izgine, ne ostavljajoč za seboj nobenih sledov. Druga je mnogo manj zastopana, ta ustvarja! Vsi pa izpolnjujejo poglavje v zgodovini. Vse jim je dopuščeno: lahko uničujejo življenja, varajo, kradejo, samo da — uspejo. O. Johnson.

Potnika je napadla morska bolezen.

Mornar: Gospod kapitan. Ta je potnik prosi, da ga ne smemo pokopati na morju.

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

11 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»Saj je vendar Kapitanova gomila!« sem pomislil. »Na Poljskem sem! Od tod bom zlahka našel pot v mesto.«

Sedel sem na vrhu, opirajoč se na nahrbtnik, in dolgo zrl proti severozapadu, kjer so prelepo žarele zvezde Velikega voza. Imena jim nisem vedel, a sem jih imel rad.

Ko sem takole nepremično sedel, zaverovan v zvezde, sem nenadoma zaslišal s pobočja šumenje. Skočil sem kvišku ter hotel zbežati. Šum ni pojenjal. Tiho sem stopil z vrha in ob vznožju legel v jarek. Kmalu nato sem opazil bližajočo se postavo.

»Prav zanesljivo ni »zeleni«, ampak tihotapec,« sem pomislil. »Zeleni imajo plašče, ki jih ponoči lahko spoznaš. Sicer pa tudi nima smisla, da bi se stražnik toliko oddaljil od meje. Morda je kdo izmed naših...«

Neznanec je sedel. Videl sem njegovo temno in sključeno postavo. Nato pa sem še opazil, da ima na plečih nahrbtnik. Potem sem celo slišal njegovo ječanje in preklinjanje. »Morda je Jožef?« Ne da bi še dalje okleval, sem zaklical:

»Jožef, ali si ti?«

Temna postava je vztrepetala. Iz tišine, ki je zavladala, sem potem slišal:

»Kdo je tam? Pridi sem! O, ti kuga!«

Približal sem se neznancu, sedečem v

travi. Sklonil sem se k njemu. Vprašal me je:

»Kdo si?«

»Jaz? Vlado. Tovariš Jožefa Trofide.«

»Od kod prihajaš? Od rdečih?«

»Ne šli smo tja z blagom. Trofida nas je vodil. Zeleni so nas pregnali v Olšini...«

»Aha! Torej ste bili vi!«

»Pojdiva!« sem rekel tihotapcu.

»Ne morem, kuga! Nogo sem si izpahnil.«

»Pomagaj ti bom.«

»Dobro. Vzemij moj nahrbtnik.«

Snel je s pleč nahrbtnik ter ga vrgel v travo. Trenutek je molčal, nato je rekel:

»Vzemij nahrbtnik ter ga skrij na vrhu. Razumeš? Svojega tudi. Kasneje bom poslal po njiju. Bodi brez skrbi!«

Stopil sem na vrh in ondi skril oba nahrbtnika. In sem se vrnil k tihotapcu.

»Ali bi me mogel prinesiti do mesta?« me je vprašal.

»Zakaj ne? Lahko počivava.«

Zadel sem ga na rame in polagoma krenil v smeri proti Rakovu. Včasih mi je tihotapec kazal pot: »Ne desno! Na levo!« In tako sva se vlekla skozi nočno temo. Včasih je tihotapec zaječal.

Prinesel sem ga do pokopališča. Tu sva si odpočila, potem sem ga nesel naprej. Pot se je vlekla v neskončnost. —

Silno utrujen sem že bil. Končno sem zavil v neko ulico in od tod na dvorišče velike domačije. Tu sem blizu okna postavil tovariša na tla. Tiho je potrkal na okno. Kmalu se je izza okna oglasil presenečeni ženski glas.

»Kdo trka?«

»Odpri, Fela! Naglo!«

»Takoj!«

Potem sva vstopila v hišo. Velika in snažna soba je bila razdeljena z leseno pregrado. Na desni strani je bilo dvojno vrat: ena v kuhinjo, druga v vogalno sobo.

Fela, sestra Saše, Veblina, je prižgala svetilko in skrbno zastrla okna. Ko sem jo ugrl v soju svetilke, sem obstal kot uročen, ne da bi mogel od nje utrgati pogled. Bila je visoka, vitka okoli osemindvajset letna žena. Čez hrbet sta ji padali debeli kiti črnih las. Kljub temu, da je imela na sebi samo spodnje krilo, je moja navzočnost ni spravila v zadrego. Njen obraz je bil lep: pravilen, ozek in zamolklo bled. Iz njega je sijala odločnost in velike izrazite oči s temnimi obrvmi. Posebno so me mikala njena gola ramena in vitek tilnik. Ne, dotlej še nisem bil videl tako krasne žene! Vsaj zdelo se mi je tako. Toda zares, Fela Veblinova je bila najlepše dekle v mestu. Vsi fantje so noreli za njo. Toda kaj kmalu je vsakogar odbila s svojim hladnim in posmehljivim pogledom, z zelenimi očmi, v katerih je sijala nenavadna sila: mikava in odbijajoča obenem. V te oči si zrl kot v prepad!

Fela mi je pomagala položiti Sašo na

divan. S škariami je potem pričela parati škorenj na desni nogi. Stal sem sklonjen ob njej. Opazoval sem gibe njenih polnih in lepo oblikovanih ramen. Nenadoma je prekinila delo: prestregla je moj poželjivi pogled in skoraj zavpila:

»Kaj zijaš? Pomagaj! Neprestane skrbi, kuga! Najraje bi se človek obesil!«

»No, ti, pusti ga,« je zabliskal z očmi Saša. »Sicer te v trenutku pomirim!«

Fela je vrgla škarje na blazino ter odšla v sosednjo sobo. Čez trenutek se je vrnila, zapenjajoč si na prsih bluzo. Njen obraz se je jedva izpremenil. Oči so mrzlo bliskale, in ustnice je tesno stisnila.

Ko sva zvlekla z otekla Sašine noge škorenj, je Saša rekel svoji sestri:

»Pojdi naglo po Živica! Reci mu, naj pride takoj! Če ga ne najdeš doma, pojdi po Mamuta! Toda kot veter! Pojdi!«

Godrnjaje si je oblekla plašč in zavezala na glavo toplo ruto. Zaloputnila je vrata in odšla.

»Kača!« je siknil Saša in si jel ogledovati nogo, ki je bila precej otekla.

Saša Veblin je bil najslavnejši tihotapec na meji — od Radoškovic do Stolpcov! Bil je izvrsten vodja, ker je poznal mejo, toda bali so se ga kupci in tudi večina tihotapcev. Bali so se ga zaradi njegove strašne, skoraj blazne drznosti, ki ga je vodila do nenavadnih in skoraj neverjetnih dejanj. V mestu je imel precej sovražnikov, ki so ga obenem spoštovali in občudovali kot kralja tihotapcev. (Dalje).

Velika razprodaja

manufakturnega blaga radi nemogoče dobave blaga v čisti volni. Prodajamo od 20-30% ceneje od znano nizke stare cene. Zato pohitite vsi v ...

Ne zamudite prilike, dokler zaloga še traja!

Češki magazin
(pri glavni policiji) Maribor

Kultura

Verdi: Ples v maskah

Za konec letošnje gledališke sezone je naša gledališča Verdijevo opero »Ples v maskah«, ki smo jo slišali prvič v Mariboru za časa tukajšnjega delovanja pokojnega ravnatelja Andre Mitrovića. »Ples v maskah« spada med tista Verdijeve operna dela, ki so si zaradi svojega dramatičnega poudarka in svojih arij v slogu belcanta osvojila vse operne odre in ostala stalno na repertoarju. Danes je to klasična operna literatura, izvedljiva v sprejemljivi obliki tudi na manjših odrih.

Novo uprizoritev sta pripravila režiserko g. Vladimir Skrbinšek, glasbeno pa g. Lojze Herzog. Pri inscenaciji bi si želeli zlasti lepših razporeditev in kulis, saj je na pr. inscenacija Golouhove »Chrisalide« pokazala, da je to mogoče. Zunanjsčini opernih uprizoritev bi morali posvečati več pažnje. Tudi zadnja scena maskeradnega plesa je skromna. Pač pa je treba pohvaliti vsaj še precej dobro kostumacijo. Glasbena stran je podana v običajnem okviru naših opernih predstav. Solistično so doseženi nekateri lepi uspehi, ki so se v duetih, tercetih itd. še stopnjevali.

Gledališko vodstvo je našlo v ge. Veri Majdičevi, katero je povabilo kot gostinjo za vse predstave, vsestransko odlično Amelijo. S svojim močno kultiviranim glasom in čustvenim podajanjem si je pevka takoj osvojila občinstvo, ki je gledališče pri premieri v sredo zvečer popolnoma napolnilo. Škoda je pa, da g. Anatol Manoševski pri

premieri zaradi bolezni ni mogel podati v vlogi grofa Riccarda vseh svojih pevskih kvalit. Njegovo samopremagovanje, ki je predstavo omogočilo in ji dalo tudi v tem oziru dostojno obliko, pa zasluži še posebno priznanje. Dobro kakor vedno, se je uveljavila altistka ga. Vida Kovičeva v vlogi vedeževalke Ulrike. Njen glas je prišel do popolne veljave. Presenetljivo dobro se je uveljavil dalje baritonist g. Karel Kamuščič kot grofov pobočnik Renato. To je njegova najboljša vloga med dosedanjimi. Vso mladostno ljubkost in pevsko vedrino je pokazala tudi ga. Jelka Iglitch-Cimermanova v vlogi paža Oskarija.

V sporednih solističnih vlogah so se uveljavili naši vsestransko uporabljivi prvaki: g. Pavle Kovič, ki je kot basisti pel in igral zarotnika Samuela, g. Danilo Gorinšek, ki je bil vsestransko posrečen drugi zarotnik Tom, g. Edo Verdonik, kot razgiban mornar, g. Vladimir Skrbinšek, kot sodnik, do čim je prevzel epizodno vlogo Amelijevega služabnika g. Drago Šauperl. Zbor, ki je predstavljal odposlance, častnike, ljudstvo (ne »narod«, kakor je na sporedu napisano v srbskem smislu izrazil) in maske, se je dokaj dobro vživel v skupinske nastope.

Gledališče je bilo pri premieri, kot že omenjeno, čisto polno. Glavni solisti so bili ponovno nagradjeni s priznanjem, celo ob odprti sceni, in obdarovani s cvetjem.

-r-

Prijave naj se pošiljajo do 1. junija na prof. Tine Benedičiča, Murska Sobota. Prijavnine ni. Za zmagovalce so razpisana lepa častna darila.

s Blizu 1.500.000 din je odobrila banska uprava iz kredita banskega budžeta, ki jih je dalo na razpolago ministrstvo za telesno vzgojo.

s Atletski dvboj Hrvatska-Romunija bo predvidoma meseca avgusta.

s II. pomladanski smuški tečaj »Akad. sportnega kluba« bo od 23. do 29. junija 1940 v Martuljaku II. Prijave sprejema do 3. junija Planinšič Jože, Miklošičeva 5, Ljubljana.

s HASK reorganizira svoje moštvo. Vsled neuspeha svojih predstavnikov v državni ligi so se Haskovci odločili, da reorganizirajo svojo nogometno sekcijo.

Vaš uspeh: mali oglasi v »Večerniku«!

Drobne novice

MOŽNOST UVOZA NAŠEGA VINA NA SLOVAŠKO

Mraz je letos napravil v vinorodnih krajih na Slovaškem katastrofalno škodo, tako da z letošnjo trgatvijo niti izdaleka ne bodo mogli kriti domače potrebe na vinu. Ker bo radi tega Slovaška gotovo uvažala večje količine, bi bilo želeli, da se naši merodajni krogi pravočasno pobrigajo, da bo krila svoje potrebe na našem vinskem trgu.

NEZAPOSLENOST V JUGOSLAVIJI

Na vseh javnih delovnih borzah je bilo po poročilu osrednje uprave za posredovanje dela v naši državi v evidenci 88.919 nezaposlenih delavcev in 16.544 delavk, pri čemer so všteti tudi nezaposleni iz prejšnjega meseca. Koncem aprila je ostalo brez službe 24.685 delavcev in 7.597 delavk. Na vseh javnih delovnih borzah je bilo 1. maja prijavljenih 25.753 nezaposlenih delavcev in 7.818 delavk, skupaj torej 33.571 oseb.

OTROKOVA SMRT V MLAKI

V Senarski pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah je med igro padla v mlako za hišo 18 mesečna posestniška hčerka Marija Ploj. Kljub temu, da je bila mlaka ograjena, se je deklica splazila k mlaki in padla v njo ter utonila.

TRILETEN DEČEK POD VLAKOM

Med Rušami in Falo je vlak povozil 3 letnega fantka. I. S., ki se je igral na tračnicah, ko je njegova mati delala na njivi. K sreči mu je vlak odrezal samo nekaj prstov na roki, drugače pa je ostal nepoškodovan.

ORMOZ BREZ PITNE VODE

Kljub temu, da je Ormož še dokaj velika postaja in poleg tega še križišče, ni dobila na tamkajšnji postaji pitne vode. Restavracija pri kolodvoru si mora nabavljati vodo, potrebno za kuhanje, iz mesta, ki je pa oddaljeno malone pol ure od postaje. Zato bi bilo neobhodno potrebno, da bi postaja dobila vodovod in zdravo pitno vodo.

o Težka nesreča na cirkularki. Na cirkularki lesnega trgovca Zmorkota v Mariboru je prišel 20 letni žagar Hajac Ferdo iz Zg. Vižinge pri Mariboru po nesreči med rezila cirkularke, katera so mu prerezala kite in žile na roki. Ponesrečenca je g. dr. Gulič VI. iz Mariburga zasilno obvezal in poslal z avtom v slovenjegraško bolnišnico, kjer so mu zdravniki zašili rane in mu zaustavili krvavenje.

o Pevsko-glasbena produkcija v Slovenjem Gradcu. Podmladka JS in RK na meščanski soli v Slovenjem Gradcu sta pred zaključkom šol. leta priredila v slabo obiskani dvorani Sok. doma glasbeno-pevske produkcije, katera naj staršem pokaže sadove dela med šolskim letom. Vse točke so bile dobro izvedene za kar gre pohvala pevcem in učiteljsvu. Upamo, da bo ob prihodnjem koncertu naše občinstvo v večjem številu prihitelo in se s tem oddolžilo našemu učiteljsvu, ki žrtvuje svoje proste urice za vzgojo poverjene mu mladine.

o Premučen je iz Hoč na Rakek prometnik Maksimilijan Friškovič.

o Uprava občine Lopud pri Dubrovniku, ki ne pobira od svojih občanov nikakih občinskih doklad, je sklenila, dati vsakega mu vojnemu obvezniku, ki je na vajah, po 100 din podpore, ne glede na podporo, ki jo dobi event. od drugod.

o Svojega delodajalca Ilijo Kona je ubil na ulici v Slavonki Požegi pred njegovo hišo njegov večletni delavec Pavle Češek, ker mu je mesto zahtevanega predujma 170 din ponudil le 100 din.

o Nad Beogradom se je utrgal oblak in z vodo zalil vse ulice. Med nevihti je padala tudi toča.

Sport

s Kvalifikacijsko tekmovanje za novo hrvatsko ligo se bo pričelo 21. julija, prvaki nekaterih podvez bodo morda odigrali prve tekme že popreje.

s Sekcija Zbora nogometnih sodnikov v Mariboru (službeno). Delegiranje za 2. junij: Maribor-Olimp, str. sodnika gg. Groselj in Murko (rez. g. Jenko), predtekma g. Nemec, Rapid-Hrastnik g. Nemec, Mura-Slavija (V) g. Orel (g. Murko).

s Ureh bo branil vrata Gradjanskega v nedeljo proti BSK, ker je Glaser poškodovan.

s Ligasliki team varaždinske »Slavije« se bo pomladil z nekaterimi novimi igralci.

s CSK in Gradjanski, oba iz Čakovca, se sprejmeta formalno v članstvo HNZ.

s Jugosl. avtomobilisti povabljeni v Budimpešto. Ob priliki obiska v Beogradu je povabil predsednik madžarskega Avt. kluba naše avtomobiliste v Budimpešto.

SK Mura priredi v nedeljo, 2. junija, v Murski Soboti lahko atletski propagandni meeting. Predvidene so naslednje discipline: 100 m jun. B in C kakor seniorji, skok v višino, met diska in krogla za juniorje in seniorje, stafeta 300x400x200x100 m za seniorje, 1000 m za juniorje C, skok v daljino za juniorje kakor tudi 4x100 m za seniorje.

s Mestni načelnik Zagreba Starčević je daroval za najboljšo stafeto na propagandni prireditvi v nedeljo prehodni pokal.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglaših stane vsaka beseda 50 per. najmanjša pristojbina za te oglase je din 8. Držbe, urečitelj, dopisovanja in štetovanjski oglaš din 1. — po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek za enkratno objavo znaša din 2. —. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpelati v pismo skupaj s naročilom ali pa po poštni pošti na čekovni račun št. 11.400. Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znanke za 8 din.

KAM, KJE?

VINOTOČ TRAFENIK
prej Viher odprt, najlepša izletna točka mimo Wolfzetta na Grič. 3755-1

NOVA DAMSKA KAPELA
nastopa 1. junija v restavraciji »Lutomer« na Rotovškem trgu 8. Za obilen obisk se priporoča. Stibler. 3810-1

DALMATINSKA GOSTILNA
v Taborski 20. V soboto in nedeljo jagetina na ražnju in najboljša dalmatinska vina, dingač. Se priporoča Nikola. 3824-1

SLUŽBO DOBI

DEKLE ZA VSE
ki je služilo pri boljših družinah in zna nekaj kuhati, z dolgoletnimi sprječevali, se sprejme k zakoncu brez otrok. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 3844-2

PRODAJALKO
samo prvovrstno moč, sprejme vabljivost Bata, Aleksandrova 7. 3843-2

STANOVANJE ODDA

V najem se odda TRISOBNO IN ENOSOBNO STANOVANJE
Vprašati: Valvazorjeva ul. 40 v otroškem vrtcu od 16. do 17. uro. 3833-5

Lepo, veliko SONČNO STANOVANJE
vogal Koroščeva in Vilharjeva ulica se odda s 1. avgustom. Polzvedba v Vilharjevi ul. 24. 3831-5

SONČNO STANOVANJE
soba, kabinet, kuhinja se s 1. VII. odda mirni stranki. Povešava se: Praprotnikova 3-I (Tomšičev drev.). 3828-5

2- IN 3-SOBNO STANOVANJE

se takoj odda pri postaji Tezno, Ptulska c. 33. 3822-5

SOBO IN KUHINJO
oddam 3 osebama. Pobreska c. 21. blizu cerkve. 3811-5

ENO. IN DVOSOBNO STANOVANJE
s kuhinjo se takoj odda. Alekandrova 45, Studenci. 3777-5

SOBO IN KUHINJO
oddam starejši stranki 1. julija. Ciril-Metodova 10, Studenci. 3783-5

SOBO ODDA

OARCONIERO
kopalnica, plin, centralna kurjava, oddam. Grajski trg 1. 3805-8

OPREMLJENA SOBA
s posebnim vhomom se odda. Gosposka 18-II. Bercko. 3803-8

SONČNA SOBA
se odda 1 ali 2 osebama. — Strogo separirano. Livada 5. 3839-8

Separirana OPREMLJENA SOBA
kopalnica, veranda za sončenje se odda bolši, solidni oseb. Glavni trg 24-III, desno. 3840-8

ODDA SE SOBA
s štedilnikom. Sudenci, Slomškova 9. 3838-8

Sprejem GOSPODIČNO NA STANOVANJE
Koroška 17-I. 3832-8

Oddam OPREMLJENO SOBO
s souporabo kopalnice v centru. Dolher, Slovenska 9. 3823-8

Oddam DVE OPREMLJENI SOBI
Wildenrainerjeva 6, pritličje, vrata 2. 3815-8

STROGO SEPARIRANA SOBA
se odda s 1. ali 15. junijem. Sodna 16-II, vr. 6. Koser. 3817-8

Lepa OPREMLJENA SOBA
z dvema posteljama se odda. Vprašati: Tyrševa ul. 26, vrata 3. II. nadst. 3821-8

IZGUBLJENO

Izgubljena OGRICA IZ JANTAR-JA (Bernstein verižica). Najdljej se prosi, da jo proti nagradi odda na Aleksandrovi c. 63. mlekar. 3829-27

ŠIRITE »VEČERNIK«!

POSEST

STAVBENA PARCELA
v mestu Maribor, zelo sončna lega, 3 minute od Stolne cerkve, napredaj. Povprašati v ogl. odd. »Večernika«. 3787-11

PRODAM POSESTVO
ob banovinski cesti. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 3819-11

DENAR

IMAM KONCESIJO
za trg. z mešanim blagom. Kdo ima potrebn kapital? — Grem tudi kot vodja trgovine. Ponudbe prosim pod »52« na ogl. odd. »Večernika«. 3818-12

DEŽNE PLAŠČE
iz balonske svile, poseben kroj. Vam nudi modna trgovina Josip Šraj, Maribor. 3847-13

OBRI - TRGOVINA

NAHRBTNIKE
v veliki izbiri nudi Ivan Kravos, Aleksandrova 13. 3696-13

POHIŠTVO-OPREMA

Prodam kompletno KUHINSKO OPREMO IN SPALNICO
kompletno z vložki zelo poceni radi službene premostitve. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 3830-17

SPALNICO IN JEDILNICO
proda po ceni skladiščnik, Meliska 29. 3797-17

ŽENSKI KOTIČEK

POSTELJNE ODEJE
samo z belo vato, močno prešite, posteljno perilo, zglatvni kl. tuhe, koce, madrace, in leti, ruh in perje po najnižji ceni. A. Stuhec, Maribor, Stol na ul. 5. 3328-18

LEPE TRAJNE KODRE
z novim aparatom 1940 ter barvanje las izvršuje frizer Mrakič, Koroška c. 7. 3841-18

PRIDELKI

LIMALIT
lahko gradbene plošče za predelne stene, podstrešna stanovanja, ledenice, je najcenejši in najboljši gradbeni material. Na zahtevo damo tudi zidarje, Marko Stuhec, Ivani kovci. 3837-23

ŽIVALI

TEŽKA KRAVA S TELE-TOM VRED
proda. Tezno, Krekova št. 8. 3808-24

Oglašujte!